

NYT ASTRUP FEARNLEY MUSEUM I SKAGEN

LOKALISERINGS- OG POTENTIALEANALYSE

JANUAR 2020

UDARBEJDET AF

CFBO

AARHUS
STORE TORV 14, 1. SAL
8000 AARHUS C

KØBENHAVN
BLÅGÅRDSGADE 8, 1. SAL
2200 KØBENHAVN N

WWW.CFBO.DK
CVR 37 57 69 64

*Forsidefoto: Grenen, Turisthus Nord
Øvrige fotos er egne fotos, med mindre andet er angivet*

INDHOLD

FORORD	3
BAGGRUND OG FORMÅL MED ANALYSEN	3
PROCES OG METODE	3
AFSÆTTET FOR ANALYSEN: VISIONEN OM ET NYT MUSEUM FOR INTERNATIONAL SAM- TIDSKUNST I SKAGEN	4
HVOR KAN MUSEET PLACERES?	7
BYANALYSE	8
POTENTIALET I ET NYT MUSEUM - SET MED NØGLEAKTØRERNES ØJNE	12
SCREENING AF MULIGE LOKALITETER	20
ANALYSE AF UDVALGTE LOKALITETER	22
1: VED HAVNEN	24
2: KULTURKVARTERET	30
SAMMENFATNING OG DE NÆSTE SKRIDT	39
POTENTIALERNE - SAMMENFATTET	40
ANBEFALINGER TIL DET VIDERE ARBEJDE	44

FORORD

BAGGRUND FOR OG FORMÅL MED ANALYSEN

Initiativgruppen bag Astrup Fearnley Museum i Skagen har, med støtte fra Frederikshavn Kommune, igangsat en analyse af potentialerne for Frederikshavns Kommune ved etablering af et nyt museum for international samtidskunst i Skagen.

Analysen skal belyse, hvordan et museum for international samtidskunst kan understøtte Frederikshavns Kommunes udvikling samt eksisterende visioner og potentialeplaner inden for blandt andet turisme- og erhvervsområdet.

Analysen skal ligeledes fungere som et mulighedsstudie, der afdækker hvilke muligheder for udvikling og afledte positive effekter etablering af museet kan tilføre omgivelserne – både ift. nærmiljøet og på byniveau.

Analysen belyser mulige placeringer af museet i Skagen, herunder på Havnen og andre steder i byen. Analysen beskriver fordele og ulemper ved de forskellige placeringer ift. en række parametre, såvel som havnens og andre nøgleaktørers interesser.

PROCES OG METODE

Arbejdet med potentialeanalysen er gennemført af CFBO i tæt dialog med repræsentanter for Initiativgruppen for Astrup Fearnley Museet i Skagen og Frederikshavn Kommune med involvering af projektets nøgleinteressenter i Skagen og Frederikshavns Kommune.

Lokaliserings- og potentialeanalysen er udført i perioden juni-december 2019 med følgende overordnede proces og metode:

Fase 1. Kortlægning, analyse og dialog

Indledningsvist er der, med inddragelse af repræsentanter fra Initiativgruppen og Frederikshavns Kommune, gennemført en byplanfaglig screening og analyse af mulige placeringer af et nyt museum for international samtidskunst i Skagen. Desuden er der gennemført interviews med 11 nøgleaktører.

Fase 2. Analyse af muligheder og potentialer

På baggrund af den indledende kortlægning og analyse er der i dialog med repræsentanter for Initiativgruppen og Frederikshavns Kommune foretaget en udpegning af to potentielle placeringer

af et nyt museum som grundlag for en nærmere analyse. Herefter er der gennemført et studie af potentialerne i de to udvalgte lokaliteter. Dette er blevet præsenteret for og drøftet med repræsentanter for Initiativgruppen og Frederikshavns Kommune.

Fase 3 - Færdiggørelse, anbefalinger og beslutningsgrundlag og præsentation

På baggrund af potentialeanalysen er der formuleret en række anbefalinger i form af et beslutningsgrundlag for Initiativgruppen bag Astrup Fearnley Museet i Skagen. Anbefalingerne er desuden forelagt og drøftet med Havnegruppen.

Den samlede undersøgelse er endeligt præsenteret for Frederikshavns Kommune.

AFSÆTTET FOR ANALYSEN: VISIONEN OM ET NYT MUSEUM FOR INTERNATIONAL SAMTIDSKUNST I SKAGEN

Afsættet for analysen er visionen om at skabe **et museum for international samtidskunst i verdensklasse i arkitektur i verdensklasse** i Skagen.

Museet skal være **en dynamisk helårsdestination i Skagen** og skal gennem forskellige aktivitetsformer og formidling spille en samfundsdebaterende og reflekterende rolle i Nordjylland.

Museet vil være formidlende i sine aktiviteter og op-søgende omkring læringssamarbejder med uddannelsesinstitutioner og med forskellige typer børne/unge-institutioner og organisationer, og vil således påtage sig et socialt og læringsmæssigt kulturelt ansvar ift. især **børn og unge**.

Museet skal – med samfundskunsten som medie – skabe et **samfundsmæssigt engagement og refleksion** om omverdenen og herigennem bidrage til en større global kulturforståelse hos det enkelte menneske.

Det nye museum skal have international tiltrækningskraft – og være et **reason to go** – et sted, man gerne rejser for at besøge.

Museet skal være med til at sikre Skagens fortsatte udvikling som en by, der både kan tilbyde enestående naturoplevelser og kunstopplevelser i verdensklasse.

Museet skal **komplementere Skagens Museum**, og dermed være med til at styrke og redefinere Skagens 150 år lange tradition som en by, der på internationalt niveau eksponerer kunst af højeste internationale klasse.

INITIATIVGRUPPENS ØNSKER TIL FYSISKE FORHOLD OG BELIGGENHED

Det estimerede arealbehov for museet er et byggeri på 5-6.000 m². Heri ligger ønsket om plads til:

- Udstillinger
- Administration, mødelokaler, konferencerum
- Butik
- Café

Initiativgruppen har et ønske om, at museet skal ligge på Skagen Havn, for enden af Havnegade, hvor der i dag ligger et nedlagt auktionshus. Det er Initiativgruppens tanke, at der på grunden kan opføres et museumsbyggeri, som er en besøgsattraktion i sig selv.

HVOR KAN MUSEET PLACERES?

Lokaliseringsanalysen har til formål at analysere potentialerne ved forskellige mulige placeringer af museet og er udført efter følgende fremgangsmåde:

Indledningsvist er der gennemført en **byanalyse** med fokus på kortlægning og analyse af Skagens bymæssige ankerpunkter og sammenhænge i bymidten, den overordnede bystruktur, infrastruktur og parkering, samt landskab og planlægningsmæssige bindinger. Resultatet af den overordnede byanalyse er gengivet i form af kort på side 8-11.

Desuden er der gennemført **interviews med 11 nøgleaktører**. De væsentligste pointer fra disse interviews er gengivet på side 12-19.

På baggrund af byanalysen og de gennemførte interviews er der, i dialog med Frederikshavn Kommune, lavet en **byplanfaglig screening og analyse** af mulige og relevante placeringer et nyt museum for international samtidskunst i og umiddelbart omkring Skagen. Screeningen omfatter en identifikation af kommunale arealer eller bygninger, som evt. kunne bringes i spil i forhold til en fremtidig placering af et museum samt steder, hvor der kunne være en mulig synergi med igangværende eller planlagte udviklingsprojekter

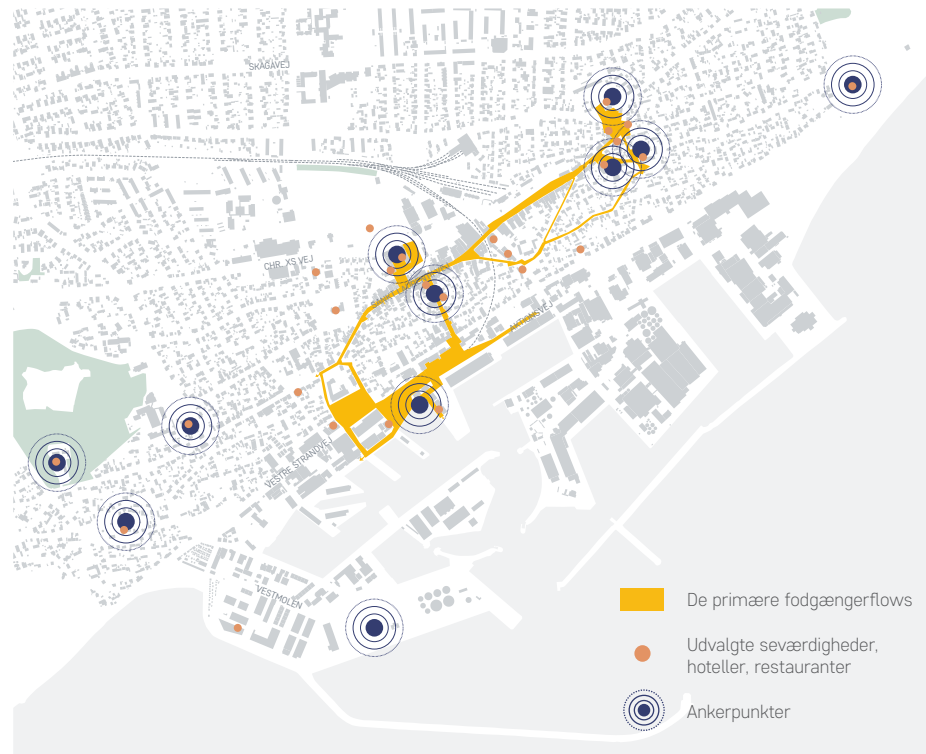
i Skagen. Resultatet af den brede screening af potentielt relevante lokaliteter – ialt 16 steder i og udenfor Skagen – er sammenfattet på side 20-21. Den samlede screening af alle de identificerede lokaliteter fremgår af bilag 1.

Der er i dialog med repræsentanter for Initiativgruppen og Frederikshavns Kommune **udvalgt to potentielle placeringer for et nyt museum** med henblik på nærmere analyse. De to udvalgte lokaliteter er:

- Ved havnen (det gamle auktionshus)
- Ved Skolemarken

På side 22-37 findes en **opsummering af fordele og ulemper** ved de to udvalgte lokaliteter, samt en uddybende **analyse og potentialekortlægning** for hver lokalitet. På side 40-45 sammenfattes potentialerne, og der beskrives en række anbefalinger til den videre proces.

BYANALYSE

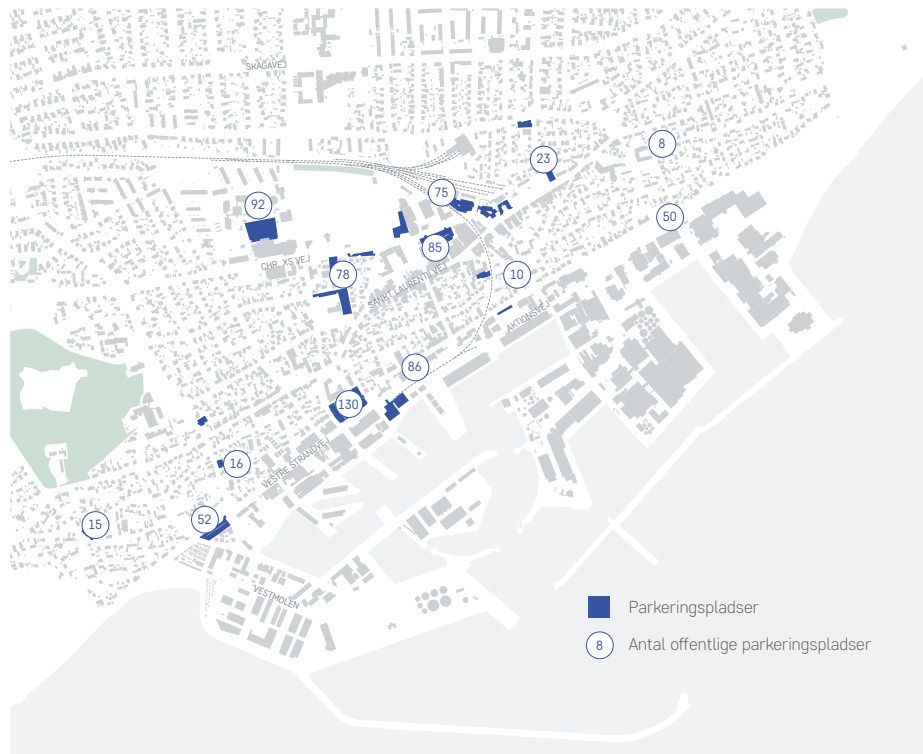
ANKERPUNKTER OG SAMMENHÆNGE I BYMIDTEN

De oplevelses- og bylivsmæssige ankerpunkter i Skagen ligger spredt i og omkring bymidten, hvilket er med til at skabe et koncentreret fodgængerflow i byen, særligt i sommermånederne, hvor mange turister besøger Skagen. Gågaderne, Sankt Laurentii Vej og Havnevej, en lang række butikker, bevertninger, gallerier og spillesteder, som om sommeren er fyldt med liv, er vigtige ankerpunkter for, hvordan byens sammenhæng opleves.

Skagen Lystbådehavn og strækningen ned mod det gamle rådhus er som udgangspunkt det sted i bymidten, hvor man som turist bedst oplever Skagens placering ved vandet. Resten af bymidten ligger trukket tilbage med erhvervshavnen som barriere mellem byen og vandet.

I den nordøstlige del af bymidten ligger der en samling af kulturelle ankerpunkter, herunder Skagens Museum, Brøndums Hotel, Anchers Hus, Bamsemuseet og Vandtårnet, som udstrækker fodgængerflowet til denne del af byen. Den bymæssige forbindelse hertil er både Sankt Laurentii Vej, hvor der ligger en del butikker, men også via de mindre gader, som Søndervej, forbi de gamle byhuse.

I udkanten af bymidten ligger Vippefyret mod nord og mod syd destinationer som Drachmanns hus, Krøyers hus og Kystmuseet, som også tiltrækker gående fra bymidten. Disse attraktioner ligger dog så yderligt ift. bymidten, at der her er tale om selvstændige destinationer, snarere end en del af oplevelsen af de samlede attraktioner, som ligger tættere på det naturlige fodgængerflow i bymidten.

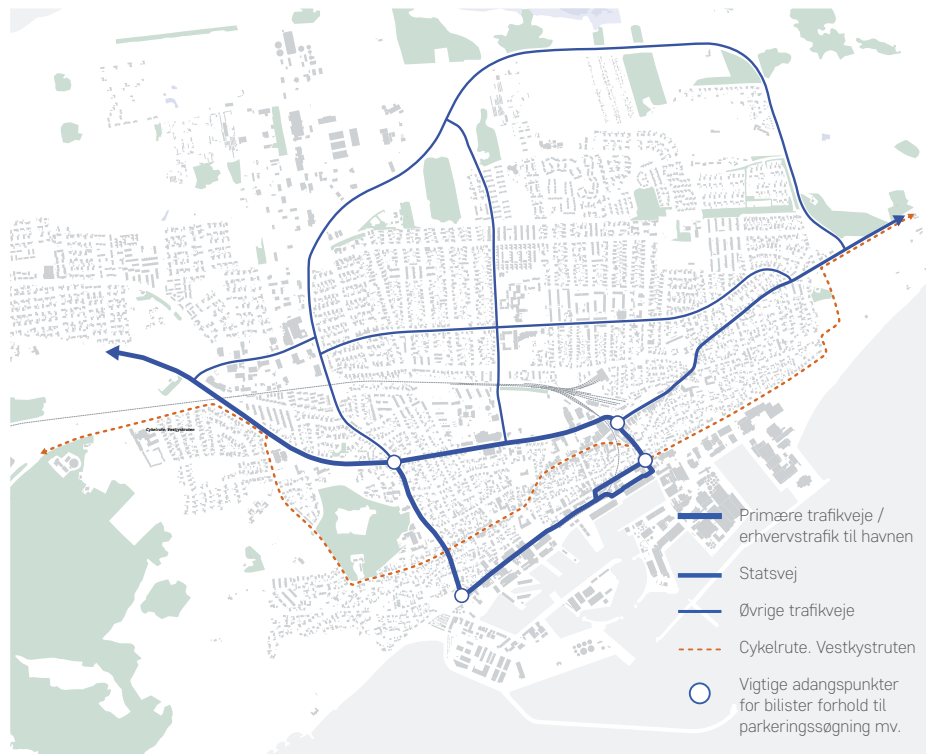
PARKERING

De offentlige parkeringspladser i Skagen bymidte er i høj grad centreret omkring Lystbådehavnen, bag det gamle Rådhus og Kappelborg samt områderne omkring Skagen Station. Derudover er der en del vejsideparkering, blandt andet langs Østre Strandvej ved erhvervshavnen.

Belægningsprocenten på parkeringspladserne i Skagen varierer meget over året. I højsæsonen kan det være meget svært at få en parkeringsplads i bymidten, mens der resten af året er mange ledige pladser.

I juni, juli og august er der betalingsparkering på de offentlige pladser, mens de er til fri afbenyttelse resten af året.

INFRASTRUKTUR OG FLOWS

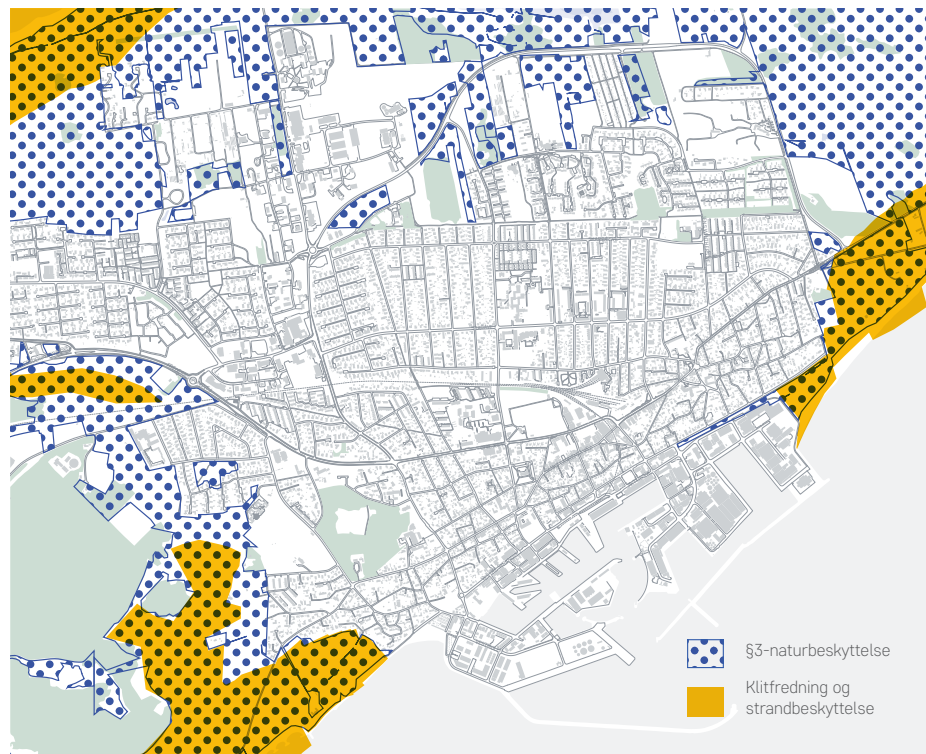
Den gamle hovedvej gennem Skagen (Chr. Xs Vej, dele af Sankt Laurentii Vej og Oddevej) er statsvej og den bynære vej til Grenen, som leder trafikanter forbi en række af byens ankerpunkter og de charmerende byhuse.

Bøjlevej giver, sammen med øvrige trafikveje, muligheder for at komme rundt i Skagen uden at skulle gennem bymidten. Disse veje har dog mere karakter af trafikveje, snarere end oplevelsesmæssige ruter, som appellerer til besøgende, der kommer til Skagen.

Trafikflowet igennem Skagen kan i perioder være udfordret. Erhvervstrafik til havnen er anvist til at køre via Chr. Xs Vej, Hans Baghs Vej og Vestre Strandvej. Det er til dels de samme veje som bliver benyttet af turister i sommerperioden.

Den centrale del af Skagen er i øvrigt godt forbundet med ruter for kollektiv trafik med både Skagen Station i bymidten og med Vestkyststruten for cyklister, som kan køre gennem Skagen bymidte som sidste stop mod vande, inden den 560 km lange rute slutter ved Grenen.

LANDSKAB OG NATUR

Skagen er kendt for sin beliggenhed på toppen af Danmark og for den flotte natur, som omgiver byen.

Arealerne omkring Skagen by er vid udstrækning udpeget som §3-beskyttet natur i form af blandt andet mose og overdrev. Ydermere er en stor del af de kystnære arealer underlagt strandbeskyttelse og/eller klitfredning. På den måde skaber landskabet en naturlig afgrænsning af Skagen by.

Landskabet er en stor attraktion for Skagen, og det udgør en stor turistattraktion i sig selv. Men landskabet begrænser samtidig mulighederne for at placere et museum uden for bygrænsen.

POTENTIALALET I ET NYT MUSEUM

- SET MED NØGLEAKTØRERNES ØJNE

INDLEDNING

Der er i forbindelse med analysen udført semi-strukturerede interviews med 11 nøgleaktører i Skagen og Frederikshavns Kommune. Respondenterne er udvalgt i samråd med projektgruppen pba. af en vurdering af respondenternes relevans for museets udvikling i kraft af deres særlige viden om Skagen, og herunder særligt byens turisme- og erhvervsliv, kunst- og kulturliv samt restaurations- og handelsliv.

Fokus i interviewene har været på respondenternes perspektiver på de direkte og afledte potentialer og muligheder for udvikling, som etablering af et nyt museum for international samtidskunst vil tilføre Skagen – set ud fra de forskellige positioner, som respondenterne hver især repræsenterer.

Mange af respondenterne har ud over de bymæssige potentialer også givet udtryk for synspunkter vedr. museets fremtidige driftsmodel. I syntesen af hovedpointer er disse udeladt, da de er mindre relevante for lokaliserings- og potentialeanalysen:

Hovedpointerne fra interviewene fremstilles på de følgende sider i anonymiseret form, og de udfoldes på tværs af udsagnene fra de enkelte respondenter.

Således er det syntesen af perspektiver, der fremstilles, fremfor enkeltudsagn. For hver hovedpointe fremhæves dog ét eller flere citater, som eksemplificerer hovedpointen. Opsamlingen af alle hovedpointer opdelt pr. interview indgår i bilag 1.

På baggrund af interviewene udfoldes i det følgende de seks overordnede og tværgående hovedpointer i forhold til museets potentiale:

1. Museet som en primær aktør og driver for udviklingen af Skagen som helårsdestination
2. Museet som billedet på det moderne Skagen - et frisk pust til Skagens brand
3. Museet som katalysator for udvikling af Skagens by- og handelsliv
4. Museet som en anledning til strategisk helhedsplanlægning for Skagen
5. Museets muligheder for samspil med byens øvrige kunst- og kulturaktører og turismeerhverv
6. Museet som en ny attraktion på havnen eller som en mulighed for at gentænke området ved stationen og Skolemærken i Skagen.

11 INTERVIEWS MED NØGLEAKTØRER

Der er i forbindelse med den indledende screening af potentialer og lokationsmuligheder for et nyt Astrup Fearnley Museum i Skagen, gennemført en række interviews med følgende kerneaktører:

- Niels Bay Christensen, Erhvervsdirektør, Erhvervshus Nord
- Mikael Jentsch, Kommunaldirektør i Frederikshavns Kommune
- René Zeeberg, Turistdirektør i Frederikshavns Kommune
- Rikke Gandrup, adm. direktør for Color Hotel
- Lisette Vind Ebbesen, direktør for Skagens Kunstmuseer
- Hans Nielsen, fmd. for Hotel og Restauratørforeningen
- Thorben Pedersen, fmd. for Handelstandsforeningen
- Willy B. Hansen, direktør for Skagen Havn
- Lars Ilum, kulturhusleder for Kulturhus Kappelborg, Skagen
- Ulla Mosich, indehaver af Aalbæk Gl. Kro og Formand for Turisthus Nord
- Allan Kastor Andersen, fmd. for Skagen Erhvervsforening og Foreningen for Skagens Levende Byrum.

1. MUSEET SOM PRIMÆR AKTØR OG DRIVER FOR UDVIKLING AF SKAGEN SOM HELÅRSDESTINATION

Flere af respondenterne ser et potentiale for, at et museum for international samtidskunst kan være med til at åbne op for flere sæsoner, tiltrække nye segmenter af besøgende og bidrage til en bedre kapacitetsudnyttelse i Skagen.

Samtidig fremhæver flere af respondenterne museets potentiale som en primær aktør i Skagens turismeerhverv, altså en oplevelsesøkonomisk aktør, som selvstændigt trækker besøgende og omsætning til byen, og som dermed driver en økonomi, som er større end sin egen.

En af respondenterne påpeger, at det er en aktuell udfordring, at der er for mange, små følgevirkninger i forhold til de større, primære aktører i Skagen. Det er de primære aktører, som driver økonomien og udvikler branchen.

Respondenten påpeger, at hvis museet skal være en primær aktør, kræver det, at museumsprojektet er 'på den største klinge'. Det vil sige, at museet kan og skal blive blandt de top-3-5 attraktioner i Skagen og gøre sig gældende som attraktion både nationalt og internationalt. Vurderingen er, at museet som minimum skal være på niveau med Louisiana, med mindst 100.000 gæster årligt. Dette udgør i sig selv en forudsætning ift. placeringen (flows, tilgængelighed, attraktionsværdi).

På tværs af interviewene kan der altså udledes en hovedpointe om, at det nye museum har et potentiale for at blive – og skal være – en primær aktør i Skagens oplevelsesøkonomi. Museet skal være en destination, som ligesom Skagens Museer er interessant og trækker besøgende til hele året, og som derfor understøtter en styrkelse af helårsturismen i Skagen.

”Skagen er Danmarks næst-bedst kendte destination. Et museum for international samtidskunst, på den rigtige placering vil være en top-3 tilføjelse til Skagens oplevelsesøkonomi. Ideen om museet har et meget stort potentiale – set fra en vækstvinkel, kan idéen tilføre Skagen noget meget positivt.”

”Skagen er præget af et markant peak af besøgende i få uger i løbet af sommeren. Resten af året er der overkapacitet i byen. Der er brug for primære aktører, som kan komplementere sol og strand, og som kan øge overnatningerne i skuldresæsonerne. Nye aktører skal ikke understøtte sommer-peaket.”

2. MUSEET SOM BILLEDET FOR DET MODERNE SKAGEN - ET FRISK PUST TIL SKAGENS BRAND

I et par af interviewene dukker idéen om "det moderne Skagen" op, og respondenterne fremhæver i den forbindelse oplevelsen af, at et nyt museum for international samtidskunst kan være et sted, som kan være med til at eksponere, hvad det moderne Skagen er. Museet kan med andre ord være en katalysator for fornyelse af Skagens i forvejen stærke brand, som er stærkt forankret i historien.

Skagen er Skandinaviens mest kendte kystdestination, men byen er både en kystdestination og en kulturdestination. Med museet får Skagen og Frederikshavns Kommune en mulighed for at slå fast, at den verdenskendte destination på toppen af Danmark også kan byde på moderne kunst og kulturoplevelser.

I forlængelse af den pointe fremhæves museet som en attraktion, som kan være med til at understøtte den positive udvikling. Skagen scorer højt som destination, og byen oplever en vækst inden for blandt andet krydstogtturisme. Der er mange gengangere, og de ca. 100.000 krydstogtturister, der årligt besøger Skagen, er generelt meget tilfredse med byen, som byder på et meget forskelligartet oplevelsesprodukt. Det fremhæves, at krydstogtturisterne fungerer som ambassadører for byen, og de bidrager til en internationalisering af Skagen som kulturdestination. Samtidig har de et højt døgnforbrug, og derfor er det også væsentligt, at det nye museum tænkes sammen med den del af Skagen Havns strategi, som handler om krydstogtturisme.

I flere af interviewene fremhæves det, at "det moderne Skagen" tiltrækker kulturturister, som gerne vil opleve kunst, et godt byliv og levende musik. Det moderne Skagen er den oplevelse, gæsterne har af en lille by, der leverer mere, end de havde forventet. Det vil fx sige et højt kvalitetsniveau og et bredt udbud af anerkendte restaurationer og butikker, kombineret med levende musik, kunst og natur. Det er kombinationen af muligheder med et højt kvalitetsniveau, der gør forskellen – og derfor påpeger flere af respondenterne også vigtigheden af – og potentialet for – at museet leverer kunstopplevelser af meget høj kvalitet, der er værd at rejse efter.

Et par af respondenterne taler om, at udviklingen af museet skal bygge videre på traditionen for banebrydende kunst i Skagen – og det skal på samme tid udfordre traditionen. En af respondenterne fortæller, at Skagen er præget af at ønske sig tilbage til det, der var – eller et ønske om at bevare byen, som den er. Museet er en mulighed for fornyelse med rødder i byens historie.

På tværs af interviewene kan der identificeres en hovedpointe om, at museet rummer et stort potentiale for at kunne bringe Skagen et sted hen, hvor byen begynder at se sig selv som en del af samtiden. Museet kan være med til at gøre den del af byens brand, som handler om "det moderne Skagen" mere synligt, end det er i dag.

”Det, vi mangler i Skagen, er noget, der kan udbygge vores brand i en moderne retning. Et nyt museum for international samtidskunst kan være med til at løfte fortællingen om Skagen ud over sit gamle brand – kombinationen af det nye moderne og det stærke gamle brand kunne være fantastisk”.

”Et museum for moderne samtidskunst vil være ”flodeskummet på lagkagen” i Skagen, som i dag byder på kvalitetsoplevelser ift. natur, mad og kunst”.

”Man kan sagtens være moderne, selvom man bygger nyt på et fundament af noget klassisk. Det ser man i Skagen, når Brøndums serverer klassiske retter på en moderne måde, eller når skagensmalernes værker udstilles med et mix af samtidskunst i en debatterende ramme. Skagen har masser af autenticitet, og hvis man holder sig ægtheden og forankringen i historien på stedet for øje, så kan man få succes med at bygge noget meget moderne i en by som Skagen. Der, der er væsentligt, er, at der er en ægthed i oplevelsen. Det er det, gæsterne vil rejse efter.”

3. MUSEET SOM EN KATALYSATOR FOR UDVIKLING AF SKAGENS BY- OG HANDELSLIV

Hovedparten af respondenterne fremhæver væsentligheden af, at museet får en central placering i byen. Skagen er en fodgængerby, og hovedparten af respondenterne italesætter behovet for, at museet placeres, så man kan gå til det – det vil sige på havnen eller i bymidten. Yderligere fremhæver nogle af respondenterne, at hvis samspillet med handelslivet i Skagen skal fungere, så skal museet have en central beliggenhed i gåafstand til bymidtens øvrige attraktioner.

Flere af respondenterne fremhæver potentialet for, at museet kan være med til at udvikle bylivet og styrke handels- og restaurationslivet i bymidten, som er udfordret. I regi af Skagens Erhvervsforening pågår der et arbejde, som netop handler om, hvordan man kan styrke oplevelsestilbuddet i Skagen på de dage, hvor solen ikke skinner – og udenfor sæsonen. Et museum for moderne samtidskunst bliver af flere respondenter fremhævet som et godt bud på en ramme om et tilbud af aktiviteter, der også er attraktive på en regnvejrsdag og over hele året.

En respondent vurderer, at hvis museet kommer til at indeholde en café eller lignende, så vil det ikke vil have en negativ effekt på de øvrige restaurationer, hvorimod åbning af eksempelvis en gourmetrestaurant i forbindelse med museet derimod givetvis vil skabe en konkurrencesituation med andre aktører i byen.

Endelig peger et par af respondenterne på museets potentiale i forhold til at appellere til unge, og det vurderes positivt, fordi byen ikke har mange gode tilbud til unge.

4. MUSEET SOM EN ANLEDNING TIL STRATEGISK HELHEDSPANLÆGNING FOR SKAGEN

Flere af respondenterne italesætter behovet for planlægning og helhedstænkning i forhold til Skagens udvikling, som kan være med til at sætte retning for, hvordan infrastrukturen i byen skal fungere, og hvordan og hvor der bygges nyt, så man undgår, at byen kommer til at se rodet ud, og at den fysiske udvikling bliver præget af tilfældighed.

En respondent påpeger, at behovet for helhedsplanlægning i Skagen ikke er nyt, men det bliver aktualiseret i forbindelse med drøftelsen om den potentielle placering af en ny, stor attraktion i byen, som vil afføde en øget tilstrømning af gæster.

Behovet for helhedsplanlægning fremhæves også i relation til en potentiel beliggenhed på havnen. Her påpeges det, at der mangler en politisk stillingtagen til og forventningsafstemning ift. den overordnede strategiske planlægning for infrastruktur og trafik ifm. havnen. Vurderingen er, at parkerings- og infrastrukturudfordringerne i Skagen bliver kun større med et nyt museum på havnen.

”Der er behov for langsigtet planlægning i Skagen, der tager stilling til, hvad der skal udvikles hvor. I dag bliver der lavet ”frimærkeplanlægning”. Vi skal lave mere overordnet byplanlægning, som beskriver rammerne for, hvor vil vi have hoteller, musik mv. og deraffølger et behov for infrastrukturplanlægning”.

5. MUSEETS MULIGHEDER FOR SAMSPIL MED BYENS ØVRIGE KUNST- OG KULTURAKTØRER OG TURISMEERHVERV

På tværs af interviewene med de af nøgleaktørerne, som er en del af Skagens kunst- og kulturinstitutioner og serviceerhverv, kan der udledes en tro på potentialet i idéen om det nye museum. Der ses samtidig en velvilighed til samarbejde og synergier på tværs. Aktørerne er indstillet på i det videre forløb at se nærmere på, hvordan institutionerne kan være nyskabende og stærke sammen i forhold til opgaven med at skabe kvalitetsoplevelser, som er værd at rejse for, herunder muligheder for oplevelsen af banebrydende, debatterende og samfundsengageret kunst.

”Idéen om endnu et museum i Skagen giver god mening i den forstand, at ”5 bagere i byen er bedre end 1”: En udvikling af Skagens samlede udbud af kunstoplevelser vil også styrke den enkelte institution.”

”Museet vil være et fantastisk godt supplement til Skagens Museer og de øvrige attraktioner i Skagen – det vil være noget nyt og unikt – en reason to go – som vil kunne spille sammen med det gamle. Det kræver, at museet faktisk bliver noget, der er værd at rejse efter: Det skal være på niveau med Bilbao eller Louisiana – noget man ikke bare kan tage til fx Aarhus og se. Vi har brug for fyrtårne!”

6. MUSEET SOM EN NY ATTRAKTION PÅ HAVNEN ELLER SOM MULIGHED FOR AT GENTÆNKE OMRÅDET VED STATIONEN OG SKOLEMARKEN

Hovedparten af respondenterne fremhæver, at museet med en beliggenhed på havnen kunne blive et fantastisk vartegn for byen – både fra søsiden og fra bysiden.

Havnen er et samlingspunkt og en meget stor del af oplevelsen af at være i Skagen. Selvom der kan være nogle udfordringer i forhold til infrastruktur og parkering, så peger mange af respondenterne på havnen som den ideelle beliggenhed for et nyt museum.

Med en beliggenhed på havnen skal museet skabe 'a reason to go', som kan generere liv og aktivitet på havnen, som er foreneligt med erhvervsaktiviteterne på Skagen Havn. En eventuel omdannelse af arealet med rekreative funktioner skal kunne forenes med fiskeriets interesser og aktiviteterne på havnen i øvrigt, herunder infrastrukturelle og trafikale forhold. Blandt andet vil der være behov for fortsat at kunne køre med modulvogn og langs Vestre Strandvej.

Relevante funktioner med relation til havnen kunne fx være lounge- eller udearealer i tilknytning til en ny bygning, som fx også kan understøtte et sejler- og yachtmiljø på havnen.

Det fremhæves ligeledes, at krydstogtskibene skaber et flow af gæster fra havnen til byen og andre attraktioner omkring Skagen – det er noget, der skal bibeholdes, hvis der udvikles et nyt museum på havnen.

Hvor hovedparten af respondenterne kan se et stort potentiale i at placere museet på havnen, er der ikke enighed hos respondenterne om potentialet i at placere museet ved Skolemarken. Nogle af respondenterne ser positivt på muligheden for at bruge museet som et åbningstræk for byudvikling i området omkring Skolemarken, som i dag kalder på forskønnelse. Der er et potentiale og aktuelt en interesse lokalt for at udvikle de by- og landskabsmæssige kvaliteter af Skolemarken, som vil kunne forenes med en udvikling af en ny museumsattraktion i tæt tilknytning til det grønne areal og Kulturhuset Kappelborg på den anden side af Chr. X's Vej.

I et større perspektiv peger en enkelt af respondenterne på potentialet i at bruge udviklingen af museet som anledning til at få lavet en helhedsplanlægning for byudvikling i området omkring Skolemarken og stationen – et infrastrukturelt knudepunkt med blandet bebyggelse, detailhandel og parkering og en lav bymæssig kvalitet set i forhold til resten af bymidten.

”Stationsområdet er nok den lokation, som kan bidrage mest til byens udvikling. Det ligger i dag noget isoleret, og det er oplagt at bringe dette areal i spil. Der skal arbejdes med koblingen til Kappelborg og til Skolemarken, hvor fremtiden aktuelt debatteres”.

”Med en beliggenhed på havnen, vil museet kunne blive et fantastisk vartegn for byen – både fra søsiden og fra bysiden. Havnen er et samlingspunkt og en meget stor del af oplevelsen af at være i Skagen. Selvom der kan være nogle udfordringer i forhold til infrastruktur og parkering, så er det den mest ideelle beliggenhed for et nyt museum”.

SKAGENS MUSEUM

HAVNEERHVERV

STATIONEN

SGT. LAURENTII VEJ

HAVNEGADE

PAKHUSENE

LYSTBÅDEHAVNEN

KAPPELBORG

SKOLEMARKEN

FISKERIHAVN

HAVNEERHVERV

*Billedet er sammensat for en række skråfotos
- enkelte områder i billedet er forvrængede*

SCREENING AF MULIGE LOKALITETER

Den indledende screening omfatter 16 potentielle lokaliteter. Lokaliteterne er udpeget af rådgiverne og projektgruppen i fællesskab med udgangspunkt i et ønske om at undersøge:

- Ledige arealer og bygninger i hele Skagen
- Områder i transformation eller med et transformationspotentiale eller transformationsbehov
- Arealer på kanten af byen med stor synlighed og tilgængelighed

Udpegningen er i første omgang foretaget uden hensyntagen til arealernes egnethed til museet. Udpegningen er ikke ekskluderende og udelukker dermed ikke, at potentielt kunne inddrages andre arealer i screeningen. Vurderingen både fra rådgivers og projektgruppens side er dog, at screeningen er dækkende.

Alle de undersøgte lokaliteter er beskrevet i bilag 1 med bl.a. data om ejendomsforhold og bygninger, eksisterende planlægning og øvrige bindinger.

Gennem interviews med nøgleinteressenter og efterfølgende drøftelser i projektgruppen er det blevet tydeligt, at:

- Det er afgørende, at museet reelt kan spille en rolle som en primær attraktion i Skagen – og dermed at museet både kan profitere af og bidrage til byens øvrige funktioner. Det handler om stærke synergier, sammenhænge med eksisterende flows og tilgængelighed ift. de øvrige, centralt placerede

attraktioner og kulturinstitutioner: Museet skal ligge i bymidten og centralt ift. bymidtens øvrige funktioner. Det taler for lokaliteterne beliggende i bymidten (nr. 1, 3, 5, 6 og 7 jf. oversigten til højre).

- Det er afgørende, at museet har plads og udviklingsmuligheder. Fredede eller naturbeskyttede arealer og bygninger udgør væsentlige bindinger, som vil være vanskelige at forene med hensynet til skala, synlighed og tilgængelighed for et museum i verdensklasse. Det udelukker effektivt det gamle rådhus (lokalitet 5), som er fredet, og Vestre Strandvej 46 (lokalitet 3), hvor der er betydelige begrænsninger på byggemulighederne, og hvor projektgruppen vurderer, at det vil være særdeles vanskeligt at få udvidet rammerne. Desuden ligger Vestre Strandvej 46 på kanten af det område, som er relevant ift. bymidten.

Hermed resterer to overordnede placeringer, som er blevet undersøgt nærmere ift. konkrete muligheder og potentialer:

- Auktionsvej 2-4 (auktionshallen, lokalitet 1)
- Skolemarken og stationsområdet (lokalitet 7)

Blandt de lokaliteter, som er frasorteret, er det nuværende Skagen Odde Naturcenter, som ud fra et anvendelses- og bygningsmæssigt perspektiv sagtens kunne være en egnet lokalitet. Det har dog været projektgruppens vurdering at placeringen er for sårbar – uden

for de primære flows og uden umiddelbare synergier med de øvrige attraktioner og funktioner i byen. Et besøg på en lokalitet ved det nuværende Skagen Odde Naturcenter vil reelt næsten udelukkende henvende sig til besøgende i bil, og det harmonerer meget dårligt med ønsket om stærke synergier med spisesteder, det historiske Skagen og øvrige kulturtilbud i byen. Der er derfor set bort fra denne lokalitet i det videre studie af potentialer.

Identifikation af lokaliseringmuligheder

1: Auktionsvej 2-4

2: Kuttervej 15

3: Vestre strandvej 46

4a: ved nordlig indfaldsvej til skagen

4b: ved nordlig indfaldsvej til skagen

5: Grund ved det gamle rådhus

6: Skolemarken

7: Stationsområdet

8: Frederikshavnvej over for tankstationen

9: Frederikshavnvej bag transformatorstation

10: Lille skagen

11: Areal langs bøjlevej

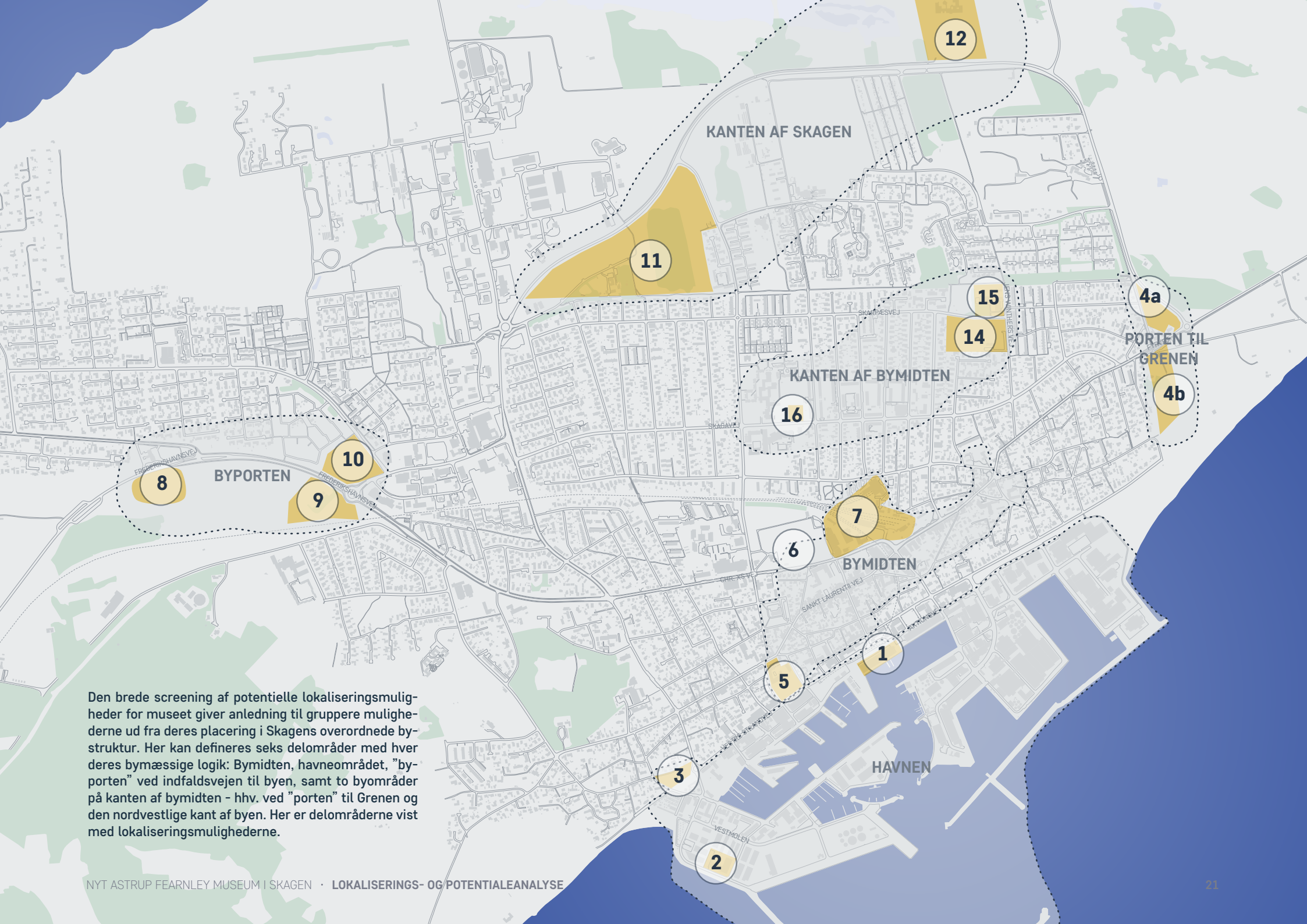
12: Skagen odde naturcenter

13: Ved grenen

14: Tuxenparken

15: Gl. Skagen radio

16: Skagavænget

Den brede screening af potentielle lokaliseringmuligheder for museet giver anledning til grupperne mulighederne ud fra deres placering i Skagens overordnede bystruktur. Her kan defineres seks delområder med hver deres bymæssige logik: Bymidten, havneområdet, "byporten" ved indfaldsvejen til byen, samt to byområder på kanten af bymidten - hhv. ved "porten" til Grenen og den nordvestlige kant af byen. Her er delområderne vist med lokaliseringmulighederne.

ANALYSE AF UDVALGTE LOKALITETER

Potentialerne ved placering af et nyt museum for samtidskunst i Skagen er på baggrund af den indledende screening undersøgt med afsæt i to udvalgte lokaliteter:

1. Ved havnen
2. Ved Skolemarken – i "Kulturkvarteret". For denne placering kan der arbejdes med med et a- og et b-scenarie, hvor a-scenariet placerer museet på Frederikshavn Kommunes areal ved Skolemarken, mens b-scenariet forudsætter, at museet udvikles på både Frederikshavns Kommunes arealer og på den tilstødende matrikel, som ejes af Huset Holst A/S.

Lokaliteternes potentialer og udfordringer udfoldes på de følgende sider.

Kappelborg

Grund: Ca. 6.300 m²
Fodaftryk: Ca. 1.700 m²
Etageareal: Ca. 4.400 m²
2-4 etager (inkl. kælder og tagetage)

Skagen Museum

Grund: Ca. 5.800 m²
Fodaftryk: Ca. 1.900 m²
Etageareal: Ca. 3.800 m²
1-3 etager (inkl. kælder og tagetage)

Anchers Hus

Grund: Ca. 3.000 m²
Fodaftryk: Ca. 400 m²
Etageareal: Ca. 450 m²
1-2 etager (inkl. tagetage)

Eksisterende hal ved havnen

Fodaftryk: 3.800 m²
Etageareal (BBR): Ca. 3.600 m²

Rådhuset

Grund: Ca. 5.500 m²
Fodaftryk: Ca. 1.600 m²
Etageareal: Ca. 3000 m²
1-3 etager (inkl. kælder og tagetage)

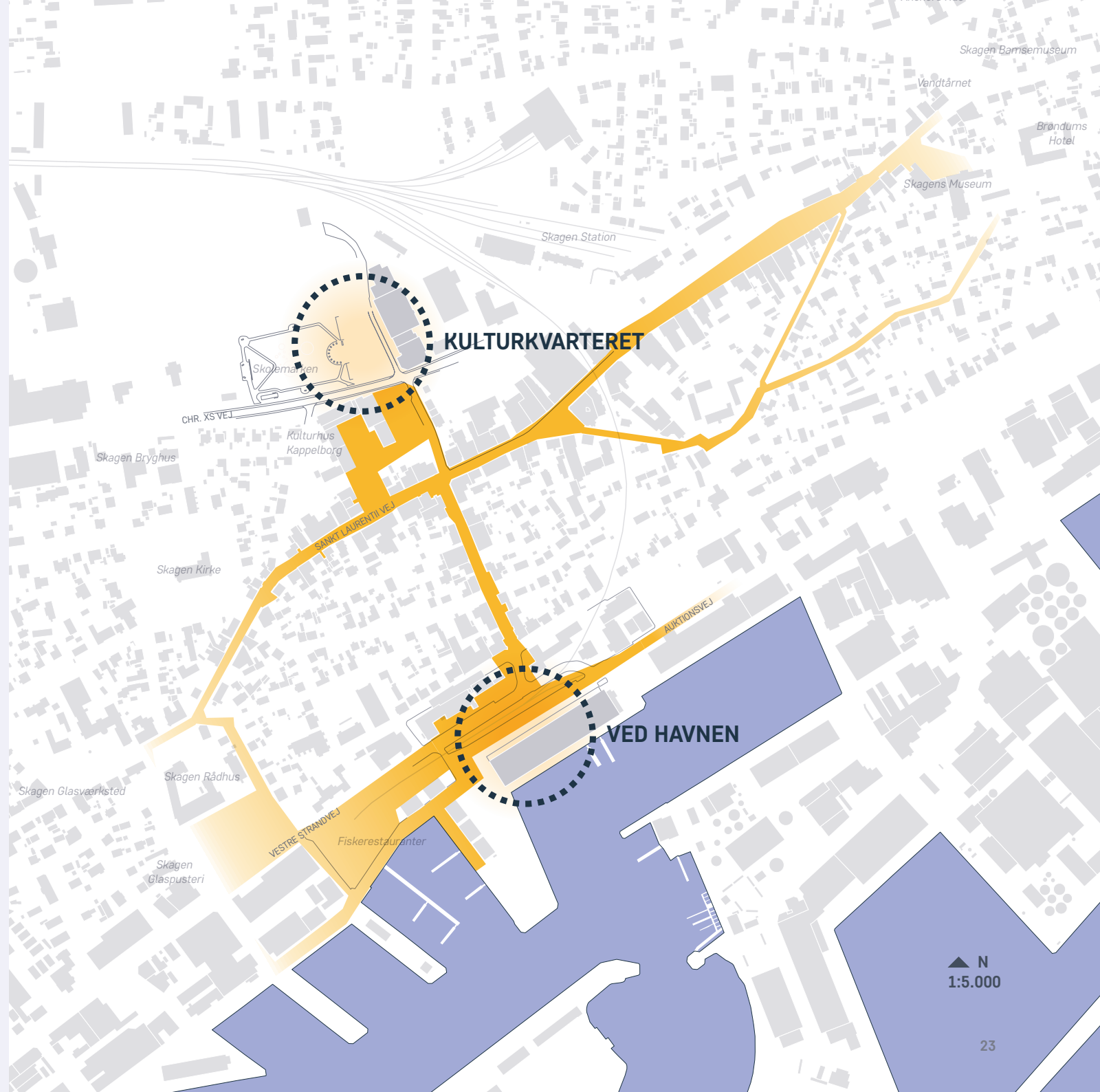
VOLUMENREFERENCER

Grafikken ovenfor viser udvalgte referencebyggerier i Skagen og deres arealforbrug i skala 1:5.000.

VOLUMENMODELLER

Studiet opererer med et forventet fremtidigt arealbehov på ca. 6.000 etage-m². Grafikken ovenfor viser 6000 m² i skala 1:5.000 med forskellige etageantal.

1. VED HAVNEN

En beliggenhed ved havnen indebærer stor synlighed – både fra land- og vandsiden. Samtidigt knytter beliggenheden museet helt naturligt til én af byens allerstørste attraktioner: Havnen, hvor både de aktive havneerhverv og den levende kulturarv omkring de gamle pakhuse er vigtige aktiver for Skagen som destination.

Samtidigt udgør placeringen et ideelt svar på museets umiddelbare ønsker om en synlig og markant placering, hvor museet kan træde frem med en egen identitet, som ikke blot ligger i forlængelse af 'det gamle Skagen', men som bringer noget nyt og internationalt til byen. Placeringen muliggør også en bygningsmæssig skala, som vil være attraktiv for drift af en moderne museumsvirksomhed, samtidigt med at placeringen ligger meget tæt på de øvrige bymæssige funktioner i bymidten.

Placeringen på havnen betyder, at museet vil skulle indskrive sig i en samlet fortælling om og forretningsgrundlag for havnen.

Museet kan i den forbindelse fungere som en katalysator for en yderligere diversificering af havneaktiviteterne og kan fx være rammen om maritime events, liggepladser for lystsejlere, (naboskab til) nye havneerhverv etc.

Arealet rummer mulighed for et stort og synligt bygningsvolumen, men den markante placering stiller også store krav til de arkitektoniske og bymæssige kvaliteter af museumsbygningen: Museet udgør på denne placering et nøgleprojekt, og der kræves et meget højt ambitionsniveau.

En placering af museet på havnen vil kunne katalysere udviklingen af en bedre forbindelse mellem bymidten og havnen.

Placeringen midt i en aktiv erhvervshavn rummer en række potentielle udfordringer, idet museet vil ligge mellem den østlige og vestlige del af havnen, samtidigt med at Vestre Strandvej/Auktionsvej fortsat vil udgøre en vigtig intern trafikvej på havnen og dermed vil udgøre en trafikal barriere mellem havnen/museet og bymidten. En håndtering af trafikken ift. krydsningsmuligheder for fodgængere er en klar forudsætning for, at synergierne mellem bymidten og et museum på havnen kan udnyttes bedst muligt og vil desuden kunne udgøre et væsentlig bidrag til at gøre den centrale havnefront mere tilgængelig og dermed endnu mere attraktiv for besøgende.

Der vil være begrænsede muligheder for at etablere nye/flere parkeringspladser i umiddelbar nærhed til museet, og det skal håndteres – enten ved at finde parkeringskapacitet i nærheden af havnen eller ved at acceptere, at museet bruger af byens eksisterende parkeringskapacitet. Parkeringsløsningen vil i høj grad afhænge af naboskabet til andre, fremtidige funktioner, herunder på arealet umiddelbart mod øst.

Turist- og destinationsmæssigt vil en placering på havnen kunne bidrage markant til iscenesættelsen af Skagen Havn som en destination også uden for højsæsonen, og placeringen vil desuden kunne udgøre et værdifuldt bidrag til bymidten, som med en ny, stærk spiller og en styrket relation til havnen i en bredere sæson vil få betydeligt bedre livsvilkår og udviklingsmuligheder.

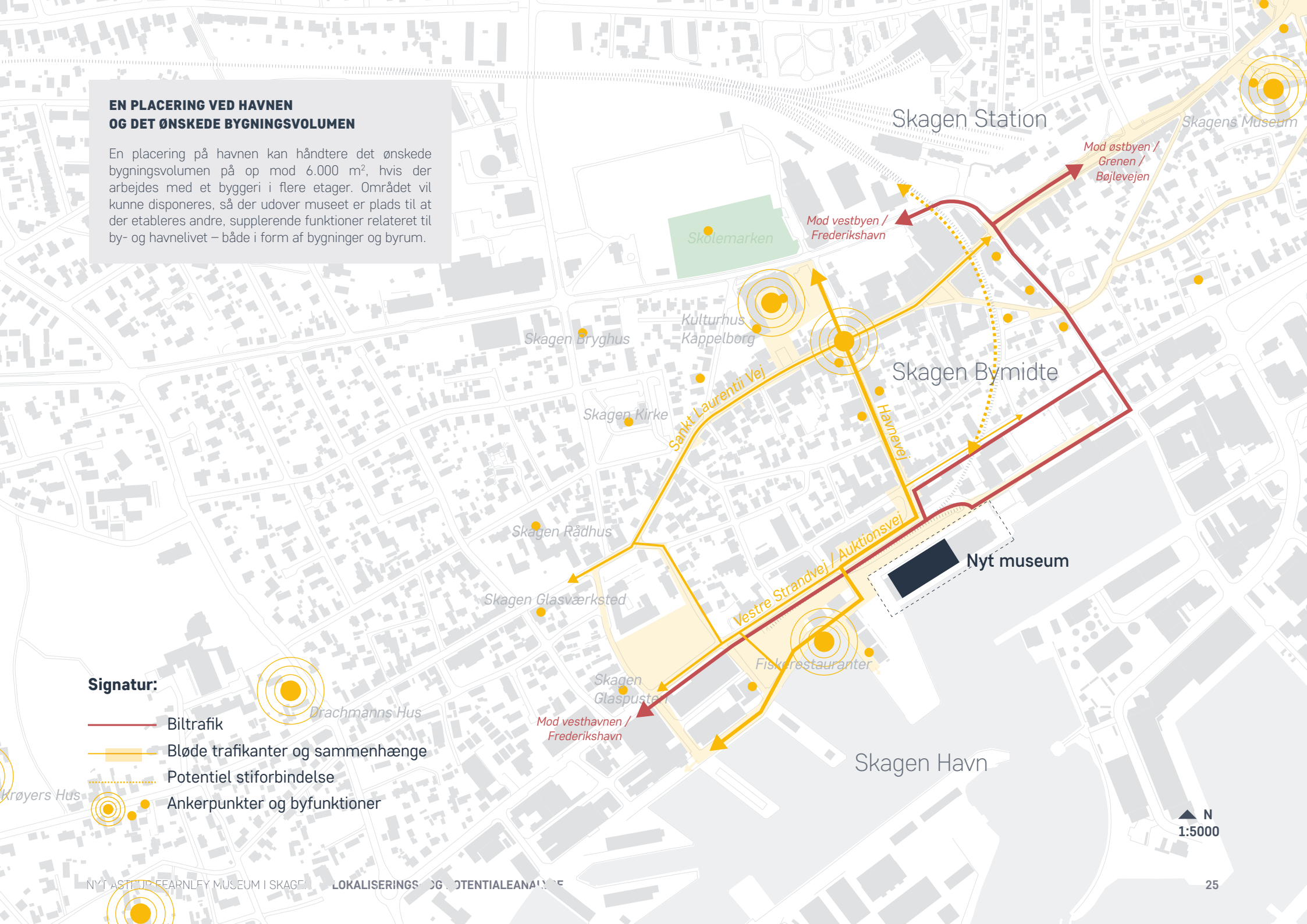
- + En markant placering med stor synlighed fra land- og vandsiden
- + Kan katalysere udviklingen af en bedre forbindelse mellem bymidten og havnen
- + En helårsdestination på havnen - liv på havnen hele året
- + Mulighed for at bygge stort nyt volumen
- + En optimal placering i forhold til fodgængerflow mellem bymidte og havn

- Skal forenes med en aktiv erhvervshavn og tung trafik
- Beliggenheden er også attraktiv for udvikling af havneerhverv

EN PLACERING VED HAVNEN OG DET ØNSKEDE BYGNINGSVOLUMEN

En placering på havnen kan håndtere det ønskede bygningsvolumen på op mod 6.000 m², hvis der arbejdes med et byggeri i flere etager. Området vil kunne disponeres, så der udover museet er plads til at der etableres andre, supplerende funktioner relateret til by- og havnelivet – både i form af bygninger og byrum.

Skagen Station

Skagens Museum

Mod østbyen /
Grenen /
Bøjlevejen

Mod vestbyen /
Frederikshavn

Skolenmarken

Skagen Bryghus

Kulturhus
Kappelborg

Skagen Bymidte

Skagen Kirke

Sankt Laurentii Vej

Havnevej

Skagen Rådhus

Nyt museum

Skagen Glasværksted

Vestre Strandvej /
Auktionsvej

Skagen
Glaspusteri

Fiskerestauranter

Mod vesthavnen /
Frederikshavn

Skagen Havn

Signatur:

- Biltrafik
- Bløde trafikanter og sammenhænge
- - - Potentiel stiforbindelse
- Ankerpunkter og byfunktioner

N
1:5000

Havnekajen langs den tidligere auktionshal på Auktionsvej 2-4. Her ses portene, hvor der tidligere er blevet kørt mange fisk ind, men som i fremtiden kan blive kigget ud til erhvervshavnen.

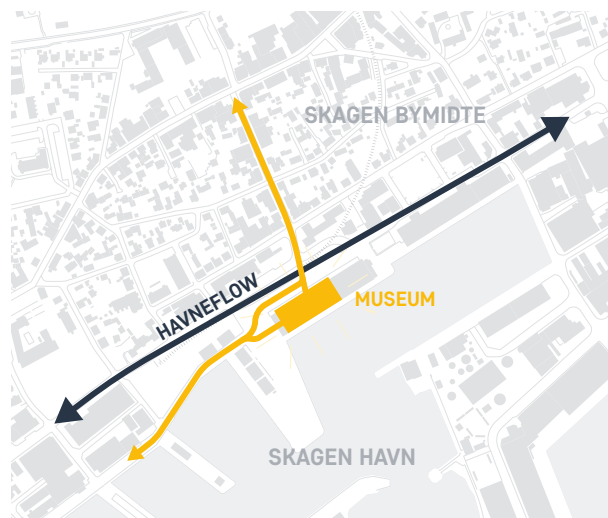
Kig mod havnebassinet, som kan blive udsigten fra et nyt museum, hvis det placeres på havnen.

Kig fra Auktionsvej mod Havnevej, som i fremtiden vil være den oplagte forbindelse mellem denne museumsplacering og gågaden.

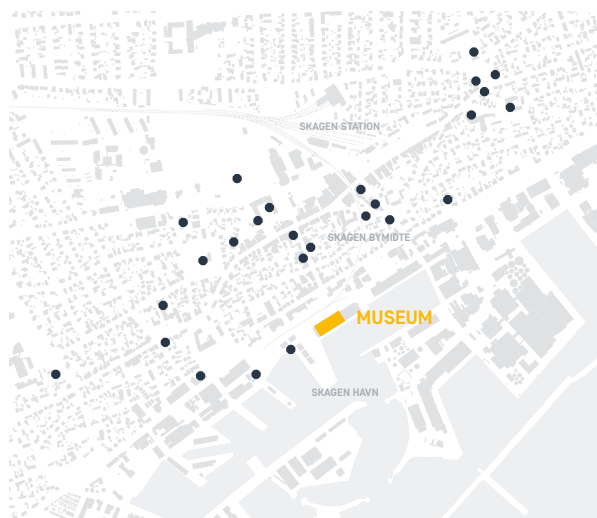
Den tidligere auktionshal set fra syd. Her vil et nyt museum kunne ligge med de skagensgule huse på den ene side, og erhvervshavnen på den anden.

EN LEVENDE HAVN HELE ÅRET

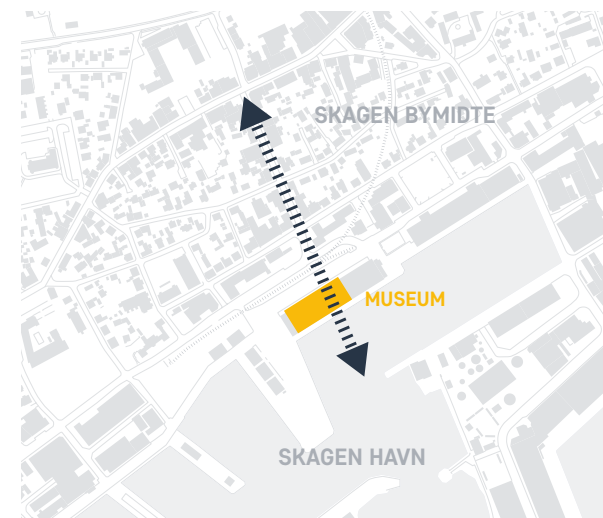
Der er allerede i dag en del butikker og erhvervsdrivende, som holder åbent hele året. Med en ny helårsdestination på havnen vil der være grundlag for et ændret flow i byen og et øget antal besøgende på havnen over året.

Et museum for international samtidskunst som ankerpunkt ved havnefronten vil være en oplagt destination for krydstogtturister, og det kan være med til at øge incitamentet for, at de besøgende tager turen fra Krydstogtterminalen til Skagen bymidte til fods og dermed bidrager til at aktivere den sydøstlige del af havnefronten.

NYT FYRTÅRN PÅ HAVNEN

Seværdighederne i Skagen er spredt over bymidten såvel som i periferien af Skagen. Skagen Havn er idag ikke særligt præget af ankerpunkter, der repræsenterer Skagens kunst- og kulturscene. Med introduktionen af et nyt museum på havnen, vil havnen få et nyt, samlende fyrtårn, som i højere grad end idag kobler havnen til Skagens særlige historie som kunstnerby.

BYMIDTEN TIL VANDET

Skagens placering ved vandet opleves i dag primært fra lystbådehavnen og de omkringliggende pakhuse - og ikke i særlig høj grad fra bymidten. Et kunstmuseum på havnen kan sammen med livet i og omkring Kappelborg udspænde en ny akse mellem havn og bymidte, som kan være definerende for, hvordan nærheden til vandet opleves, når man færdes i bymidten.

MUSEUM
Footprint: 1.600 m²
6.000 m³
i 3-4 etager

MUSEUMSPLADSEN

Skuttestop Kyststøj

Passage for havnetransport

POTENTIALE FOR
HYBRIDFUNKTIONER

Passage for havnetransport

NYT MUSEUM VED HAVNEN

Et nyt museum ved havnen vil markere afslutningen på akse fra Kappelborg mod havnen. Tegningen viser et bygningsvolumen på 6.000 m³ i 3-4 etager. Byggeriet vil lægge sig ind i det bymæssige flow der idag er mellem by og havn (markeret med orange). Museet her vil tilføre en helårsdestination til havnearealerne, og der er god mulighed for at arbejde med supplerende tiltag rettet mod det gode byliv.

▲ N
1:2.000

REFERENCER

DOKK1, AARHUS

Dokk1 er et stort, centralt og arkitektonisk markant kulturbyggeri, som effektivt har skabt en ny destination på havnen i Aarhus. Bygningen er krydspunkt mellem byliv, biltrafik og letbanen på en forbilledlig måde. Uderummene ved bygningen er meget bylivsorienterede med bl.a. legepladser og udkigsposter og henvender sig dermed til mange brugergrupper og forskelligartede aktiviteter. Bygningens kanter mod omgivelserne forbinder generelt livet i bygningen med by- og havnelivet omkring.

Fotos: Aarhus Kommunes Biblioteker / Dokk1, Aarhus

NEUES NATIONALGALLEREI, BERLIN

Et museum ved havnen i Skagen skal ikke blokere udsynet mod vandet. Neues Nationalgalerie i Berlin er et eksempel på et museumsbyggeri, der via et transparent og svævende design sikrer kig på tværs af byggeriet.

Foto: Staatliche Museen zu Berlin / Maximilian Meisse

HARPA, REYKJAVIK

Bygningens levende facader, som kan lyssættes og på spektakulær vis iscenesætte havnen omkring den, gør kultur- og musikhuset til noget helt særligt på havnen i Reykjavik. Huset ligger blandt havneliv og -erhverv og kan bære at være midtpunkt mellem lystbåde, større skibe og livet på havnen i det hele taget.

Fotos:

Øverst: Pixabay

Midterst: Einar Páll Svavarsson - CC BY-SA 4.0

Nederst: Giuseppe Milo / CC BY 3.0

2. KULTURKVARTERET

I lighed med havnen indebærer en beliggenhed i Kulturkvarteret – nord for Chr. X's Vej, i umiddelbar sammenhæng med Skolemarken og i tæt relation til Kappelborg – stor synlighed fra én af de vigtigste adgangsveje til det centrale Skagen. Samtidigt vil museet med denne placering ligge tæt på bymidtens øvrige funktioner.

Som sådan svarer beliggenheden på nogle af museets ønsker om en synlig og markant placering, hvor museet dels kan fremtræde med en egen identitet, dels kan indgå i en meningsfuld Skagen-sammenhæng.

Placeringen muliggør – afhængigt af scenariet – etableringen af en bygningsmæssig skala, som vil være attraktiv for drift af en moderne museumsvirksomhed. Beliggenheden op ad Skolemarken betyder også, at museet i betydeligt omfang vil kunne gøre brug af udenomsarealer til aktiviteter og udstillinger, ligesom det vil være muligt at etablere et betydeligt antal nye p-pladser i tilknytning til museet. De skalamæssige muligheder på denne placering er unikke i det centrale Skagen.

Placeringen i Kulturkvarteret vil i høj grad kunne katalysere en tiltrængt udvikling af hele området omkring stationen/nord for Chr. X's Vej og vil desuden være en relevant ramme om (gen)aktivering af Skolemarken. Det fysiske naboskab til det eksisterende by- og kulturmiljø ved Kappelborg er potentielt attraktivt både fysisk, for brugerne og som ramme om samarbejder – særligt i relation til Skagen som helårsby: Kappelborg-området henvender sig i dag primært til Skagens borgere og i

mindre omfang til turister. Dermed kan museet potentielt bidrage til et endnu bredere grundlag for turistrelaterede aktiviteter i hele byen.

En aktuell udfordring er Chr. X's vej, som i dag både er en vigtig adgangsvej og en reel og oplevet barriere mellem bymidten og byen nord for vejen. Det betyder, at stationsområdet og Skolemarken i dag reelt ligger uden for de primære fodgængerflows i bymidten og dermed uden for de eksisterende, naturlige strømme af potentielle besøgende. Afstandene er dog små, og en håndtering af krydsningssituationen nord for Kappelborg bør både ses som et potentiale for udviklingen af hele området og som en forudsætning for en placering af museet ved Skolemarken.

Placeringen vil etablere en relevant, ny attraktion, som kan være med til at sætte fornyet fokus på akse fra Kulturkvarteret til Havnen (Havnegade). Det indebærer dog en risiko for trække bylivet væk fra havnen og handelsgaderne.

En placering i stationsområdet vil i fuld skala (scenarie b) forudsætte en større bymæssig transformation, som også omfatter opkøb af ejendomme og investeringer i udvikling af hele området. I begge scenarier er det en forudsætning, at der etableres et helt nyt plangrundlag, hvilket stiller større krav til Frederikshavn Kommunes involvering samt sandsynligvis have en længere tidshorisont end en placering ved havnen.

- + Stor synlighed fra Chr. X's Vej
- + Kan katalysere en tiltrængt udvikling af stationsområdet (I højere grad ved B end A-scenariet)
- + Kan medvirke til aktivering af Skolemarken
- + Muliggør en stærk kobling til by- og kulturmiljø ved kappelborg
- + Mulighed for at bygge stort nyt volumen i bymidten (særligt ved B-scenarie)

- En stor infrastrukturel barriere adskiller placeringen fra bymidten
- Ligger på kanten af, hvor byens besøgende bevæger sig til fods i dag
- Risikerer at trækker bylivet væk fra havnen og handelsgaderne
- Scenarie b forudsætter en større bymæssig transformation, som også omfatter opkøb af ejendomme og investeringer i udvikling af det omkringliggende byrum og byområdet ved stationen

EN PLACERING I KULTURKVARTERET OG DET ØNSKETE BYGNINGSVOLUMEN

I potentialestudiet belyses Ved Skolemarken via to scenarier, som adskiller sig ved størrelsen af projektområdet. Scenarie A kræver det mindste grundareal, og kan kun håndtere det ønskede bygningsvolumen på op mod 6000 m², hvis der arbejdes med byggeri i 4 etager. Scenarie B er mere rummeligt og kan håndtere det ønskede bygningsvolumen med en større arealmæssig margen.

Signatur:

- Biltrafik
- Bløde trafikanter og sammenhænge
- Potentiel stiforbindelse
- Ankerpunkter og byfunktioner

Kig fra gågaden og op ad Skolevej med Skagen Apotek på højre hånd og Ishjørnet på venstre. Hvis et kommende museum placeres ved Skolemarken, vil det i fremtiden kunne ses for enden af vejen.

Skolemarken henligger som en uudnyttet grøn plæne i dag, men kan i fremtiden blive forplads til et nyt museum.

Kig fra Skolemarken over mod Kappelborg, som fungerer som spillested og kulturhus i Skagen

Kig langs Chr. Xs vej. I fremtiden vil der på venstre hånd kunne ses et nyt museum.

NY ANKOMST TIL SKAGEN

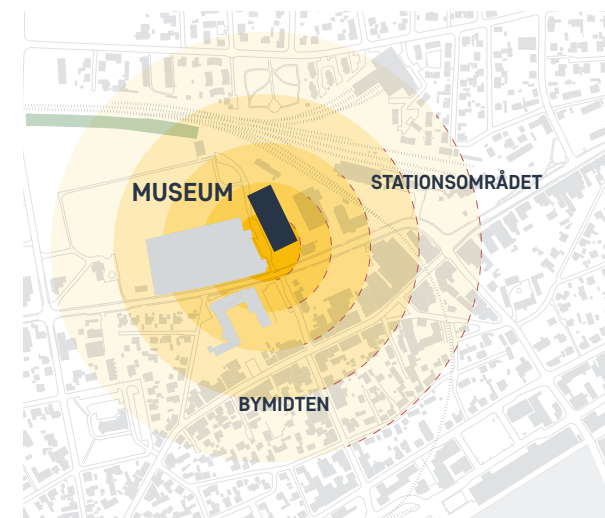
Et nyt museum ved Skolemarken vil kunne give en ny oplevelse af ankomsten til Skagens bymidte. Museet vil med denne placering få en stor eksponering for gæster, som kører på den primære rute til Skagen og Grenen. Uanset om man ankommer til Skagen fra nord, syd eller fra vandsiden, vil et nyt museum på denne placering byde velkommen til Skagen.

SKAGENS NYE KULTURELLE KVARTER

Et nyt museum ved Skolemarken skal tænkes som et museum i mere end én forstand, og i høj grad som en brik i en ny helhed omkring et kommende Kulturkvarter: En kulturel platform orienteret mod byen.

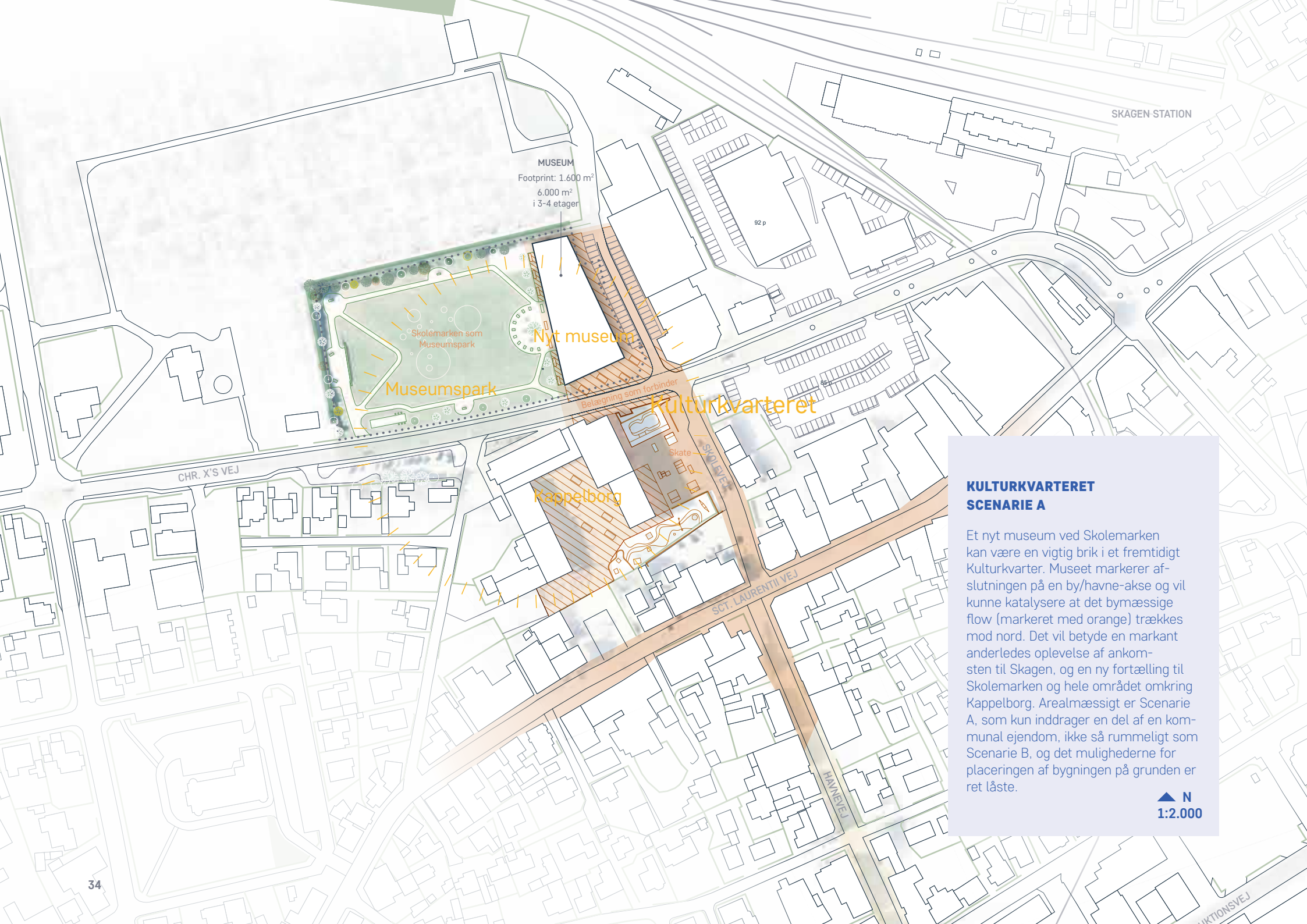
At etablere et nyt samlet Kulturkvarter indebærer at arbejde med hele byrummet på tværs af Chr. X's Vej ved Skolemarken mod Kappelborg, og lade byrummet understøtte oplevelsen af et nyt Kulturkvarter. Det nye byrum vil samtidig forstærke intentionen om at lade et nyt museum være formende for oplevelsen af at ankomme til Skagen.

STARTSKUD TIL BYTRANSFORMATION

Museet kan være et stærkt åbningstræk i en større bymæssig transformation af området fra Skolemarken mod Stationsområdet og det nordlige af Sct. Laurentii Vej.

Beslutningen om denne placering af museet kan ske uafhængigt den øvrige byudvikling, men ved at arbejde med både byen og museet parallelt giver 1+1 mere end 2. Udviklingen af dette område i Skagen vil naturligt skulle ske over en årrække, som er længere end udviklingen af museet. Det er naturligvis et udviklingsarbejde, der skal ske i et tæt samarbejde mellem Frederikshavns Kommune og museet, de øvrige grundejere og aktører i området.

SKAGEN STATION

MUSEUM
Footprint: 1.600 m²
6.000 m²
i 3-4 etager

92 p

Skolemarken som
Museumspark
Museumspark

Nyt museum

Belægning som forbinder
Kulturkvarteret

Kappelborg

CHR. X'S VEJ

SKOLEVEJ
SCT. LAURENTII VEJ

HANNEVEJ

KULTURKVARTERET SCENARIO A

Et nyt museum ved Skolemarken kan være en vigtig brik i et fremtidigt Kulturkvarter. Museet markerer afslutningen på en by/havne-akse og vil kunne katalysere at det bymæssige flow (markeret med orange) trækkes mod nord. Det vil betyde en markant anderledes oplevelse af ankomsten til Skagen, og en ny fortælling til Skolemarken og hele området omkring Kappelborg. Arealmæssigt er Scenarie A, som kun inddrager en del af en kommunal ejendom, ikke så rummeligt som Scenarie B, og det mulighederne for placeringen af bygningen på grunden er ret låste.

▲ N
1:2.000

REFERENCER

MUSEUMSPLEIN, AMSTERDAM

Museumsplein i Amsterdam binder infrastruktur og mange byfunktioner sammen omkring en park i et stærkt bymæssigt greb.

Fotos: C Messier / CC BY-SA 4.0

SMK, KØBENHAVN

På Statens Museum for Kunst er især sammenhængen mellem de grønne omgivelser og museets indre værd at lære af. På museets forplads anvendes vandet som et aktivt og bylivsskabende element, som samler.

Fotos: SMK Pressefoto

AROS, AARHUS

Olafur Eliasson

ARoS er et ikonbyggeri midt i Aarhus. Byggeriet ligger med andre kulturinstitutioner og Rådhuset omkring et grønt parkområde, som breder sig på tværs af en vigtig indfaldsvej og ankomst til Aarhus' midtby.

Installation view: ARoS Aarhus Kunstmuseum, Denmark

Fotos:

Øverst: Kortforsyningen.dk

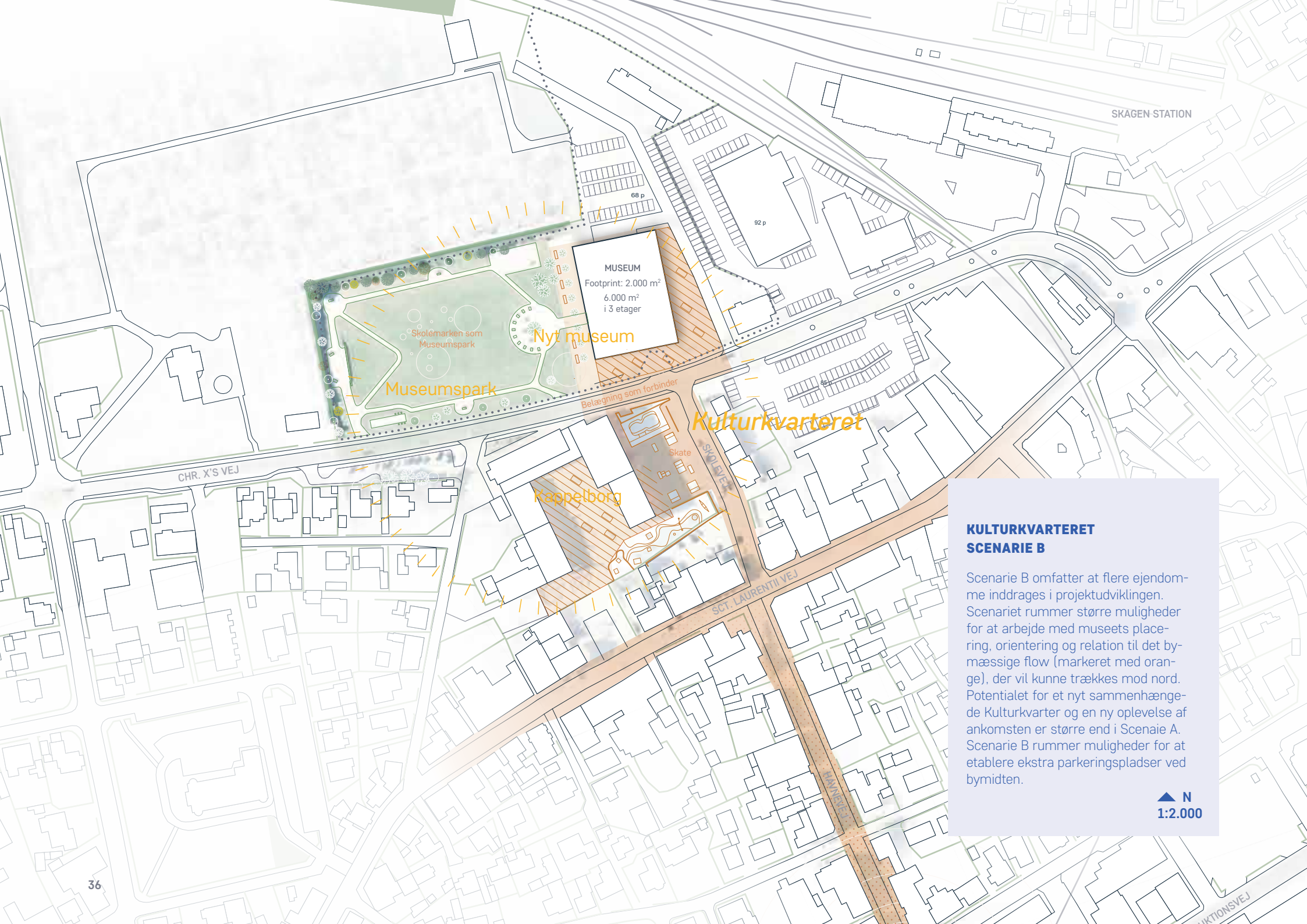
Photo: Lars Arf

Nederst: ARoS Pressefoto / Anders Trærup

Commissioned by: ARoS Aarhus Kunstmuseum

ARoS Aarhus Kunstmuseum, Denmark

© 2006-2011 Olafur Eliasson

SKAGEN STATION

MUSEUM
Footprint: 2.000 m²
6.000 m²
i 3 etager

Nyt museum
Museumspark
Skolemarken som Museumspark

Kulturkvarteret

Kappelborg

Skate

CHR. X'S VEJ

SCT. LAURENTII VEJ

KAPPELBOGVEJ

**KULTURKVARTERET
SCENARIO B**

Scenarie B omfatter at flere ejendomme inddrages i projektudviklingen. Scenariet rummer større muligheder for at arbejde med museets placering, orientering og relation til det bymæssige flow (markeret med orange), der vil kunne trækkes mod nord. Potentialet for et nyt sammenhængende Kulturkvarter og en ny oplevelse af ankomsten er større end i Scenarie A. Scenarie B rummer muligheder for at etablere ekstra parkeringspladser ved bymidten.

N
1:2.000

REFERENCER

KUNSTHAL, ROTTERDAM

Eksempel på et museum for samtidskunst, som binder en stor vej og en park sammen – og hvor museet reelt indgår som en del af infrastrukturen.

Fotos:
Øverst: Google Maps
Nederst: Wikipedia Commons

KUNSTHAUS BREGENZ, BREGENZ

Skalaen og samspillet mellem det moderne og det historiske langs søfronten i Bregenz kan inspirere et nyt museum på havnen i Skagen. Transparensen opbløder det relativt store bygningsvolumen og kan på mange måder anvendes til at iscenesætte byrummet omkring museet.

Fotos:
Øverst: Joachim Kohler - CC BY-SA 4.0
Nederst: Friedrich Böhringer - CC BY-SA 3.0 AT

GUGGENHEIM, NEW YORK

Guggenheim i New York er et eksempel på, hvordan et meget stærkt ikonbyggeri sagtens kan virke i en ellers ret almindelig by kontekst.

Fotos:
Øverst: Eget foto
Nederst: Sam Valadi - CC BY 2.0

SAMMENFATNING OG DE NÆSTE SKRIDT

POTENTIALERNE - SAMMENFATTET

MUSEET KAN VÆRE EN DRIVER FOR UDVIKLINGEN AF SKAGEN SOM HELÅRSDESTINATION

I potentialeplanen for Frederikshavn Kommune (På Forkant 2030) såvel som i Masterplan for Skagen (2011) er udviklingen af Skagen som en helårsby og som bosætningsby blandt de vigtige pejlemærker. Relevansen af denne målsætning understreges også af de interviews, som er gennemført i forbindelse med nærværende analyse.

Tidligere studier har peget på, at selvom Skagen i dag har mange turister, er der mulighed for at gøre byen til en endnu stærkere turistdestination, som kan være katalysator for hele regionen.

En udvidelse af turistsæsonen (en fortsat styrkelse af skuldarsæsonerne og en målrettet udvikling af turismen i vinterhalvåret) vil bidrage til at forbedre grundlaget for omsætningen i Skagen hele året, både for de primære turisterhverv og for følgeerhverv, og vil dermed indirekte også skabe et grundlag for øget bosætning.

Museet vil kunne styrke den del af Skagen som destination, som er knyttet til Skagen som kunst- og kulturby og dermed som helårsdestination. En forudsætning herfor er, at museet indgår som en primær aktør, som kan komplementere byens øvrige, eksisterende attraktioner og bidrage til at trække endnu flere besøgende til også uden for højsæsonen.

Samtidigt vil en stærk, ny attraktion kunne understøtte væksten i krydstogtturisme og i kystturismen generelt.

Hvor 'Sommerskagen' også handler om kystturisme og Skagen som en friluftdestination, er 'Vinterskagen' eller 'Helårsskagen' i langt højere grad koncentreret om bymidten. Det taler i høj grad for en placering af museet i bymidten og for en stærk relation mellem museet og bymidtens øvrige funktioner.

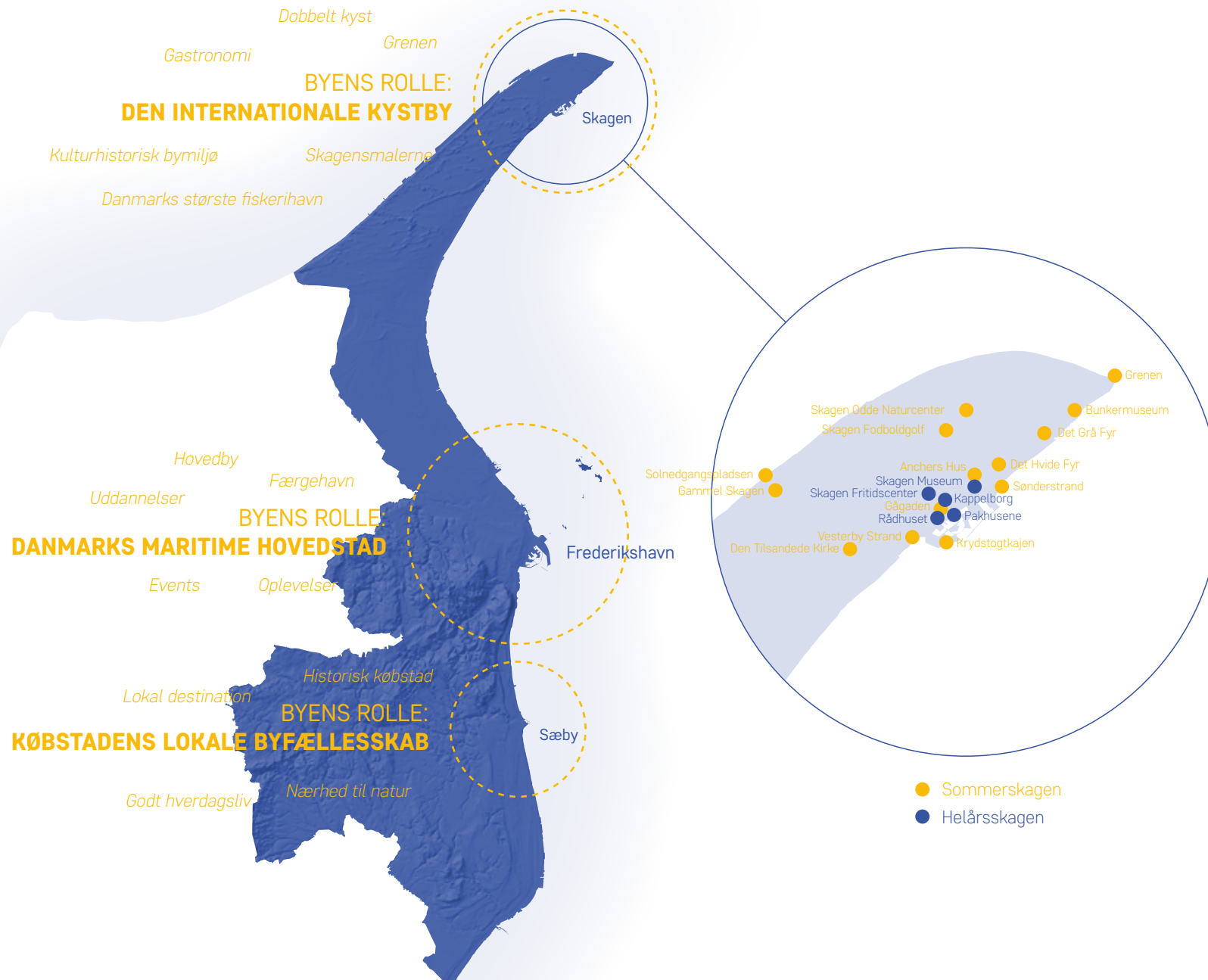
MUSEET KAN VÆRE ET FRISK PUST TIL SKAGENS BRAND

Skagen er et internationalt kendt turistbrand, og det er Skagen, som kommunen særligt er kendt for.

Potentialeplanen (På Forkant 2030) peger på, at Skagen fortsat skal udvikles som en international kystby, men også at 'Hverdagsskagen' er byens rygrad.

Et museum for samtidskunst vil kunne tale det moderne Skagens sprog. Det er et nyt indslag i byen, som ligger i direkte forlængelse af Skagens historie og selvforståelse, men som samtidigt kan tilføje en ny vinkel på historien og som kan levere brændstof – både til udviklingen af Skagen som bosætningsby indadtil og udadtil som Skagen som turistdestination.

At bidrage til en modernisering Skagens brand kræver noget markant og synligt, som både indadtil og udadtil har stor synlighed og fortællingsmæssig tyngde. Visionen om et museum for international samtidskunst har potentielt gennemslagskraften og volumen i fysik og fortælling til at være netop dette. Men det kræver både skala og ambitioner.

Pointer fra
 "På Forkant 2030 - En potentialeplan"

MUSEET KAN FUNGERE SOM KATALYSATOR FOR UDVIKLING AF SKAGENS BY- OG HANDELSLIV

Skagen er vant til besøgende, men byen er også præget af mange følgeerhverv og sekundære aktører – butikker, spisesteder, overnatningssteder og leverandører i øvrigt, som lever af de primære aktører og attraktioner.

Museet vil som primær aktør kunne bidrage til at skabe omsætning for andre virksomheder i byen. Det er i den forbindelse vigtigt at være opmærksom på, at museets positive effekt på resten af byen er betinget af, at museet åbner sig over for resten af byen. Museet kan have sin egen restaurant, cafe, butik osv., men hvis museets potentiale ift. resten af byen skal forløses, skal det på en relevant måde også 'dele ud af sine kunder' til resten af byen. Det fulde udbytte og potentiale af museet og de unikke funktioner, der er knyttet til museet, indgår for de besøgende i en samlet pakke af oplevelser, og derfor skal der i den videre udvikling af projektet være

en stor opmærksomhed på, hvordan museet "blandet blod" med byen og på, hvilke funktioner museet har og de dynamikker, de giver i relation til byen.

Et centralt placeret museum vil udgøre et værdifuldt bidrag til by- og handelslivet – og netop placeringen ift. bymidtens og dens koncentration af funktioner er væsentlig for potentialet for afledt udvikling omkring museet.

Ud over at museet vil kunne bidrage til arbejdspladser i følgeerhverv vil institutionen selv udgøre en ny, stor arbejdsplads i byen, hvilket vil have positiv betydning for både bosætning og beskæftigelse.

MUSEET KAN VÆRE EN ANLEDNING TIL STRATEGISK HELHEDSPANLÆGNING I SKAGEN

Museet vil – afhængigt af sin placering i bymidten – kunne udgøre en velkommen anledning til at genoverveje byens sammenhænge:

- Ved en placering på havnen vil der være et potentiale for udvikling og forbedring af relationen mellem bymidten og havnen og for en samlet planlægning for udviklingen af den centrale havnefront, hvor museet kan fungere som et stærkt og synligt link mellem by og havn. Sammen med de eksisterende pakhuse kan et museum som en superattraktion være med til at booste den oplevelsesøkonomiske dimension af Skagen Havn, hvilket både kan være til fordel for bymidten og for (diversificeringen af grundlaget for) udviklingen af havnen.
- Ved en placering i Kappelborg-kvarteret vil potentialet være at udvikle Skolemarken og potentielt en nødvendig samlet gentænkning af hele området over mod stationen og sammenhængen med resten af byen, herunder hovedstrøget og koblingen over Chr. X's Vej til Kappelborg – et stort og centralt beliggende byområde, som har brug for en tydelig og ambitiøs, samlet vision.

ANBEFALINGER TIL DET VIDERE ARBEJDE

Analysen viser, at et nyt museum for international samtidskunst rummer en lang række potentialer for Skagen og for Frederikshavn Kommune, men også at realiseringen af potentialerne forudsætter en stribe af beslutninger og prioriteringer fra både museets og Frederikshavns Kommunes (og Skagens Havns) side vedrørende museets placering.

Begge de analyserede placeringsmuligheder rummer talrige potentialer for både byen og for museet og kan principielt anbefales, men de kræver meget forskellige koncepter og beslutninger – og en vilje fra særligt Frederikshavns Kommune og Skagens Havns side til at bakke op om udviklingen med de nødvendige beslutninger.

Som sådan kan både objektive, fysiske forudsætninger og hensynet til den videre proces have betydning for, hvilken placering, der vil være den relevante at arbejde videre med.

De vigtigste forhold, som skal afklares, er ridset op på denne og næste side.

PÅ HAVNEN

Både arealet og vejen er ejet af Skagen Havn, og en forudsætning for en placering på havnen er derfor et samarbejde med Skagen Havn om etableringen af museet og om udviklingen af arealerne omkring det, herunder forbindelsen til bymidten, på tværs af jernbanen og Auktionsvej.

Afklaringen heraf vil være en helt afgørende forudsætning for at kunne abrejde videre med en placering på havnen.

Der er en eksisterende byggeretsgivende lokalplan, som principielt muliggør et museum på arealet. Dermed er der allerede taget politisk stilling til, hvordan området kan anvendes i fremtiden, og det vil procesmæssigt være relativt enkelt at arbejde videre med en plan om at realisere museet på havnen. Det kan dog anbefales at overveje en fornyet lokalplan, som giver mere spillerum til det konkrete bygningsvolumen og som samtidig sikrer kvaliteten af uderum omkring museet.

En forudsætning er, at både Frederikshavn Kommune og Skagen Havn tager stilling til, hvordan man skaber en god forbindelse på tværs af vejen, forudsat at Auktionsvejs status som intern havnevej opretholdes. Det kræver havnens accept, og placeringen på havnen

vil forudsætte, at museet indgår i en relevant sammenhæng med Havnens øvrige aktiviteter, herunder også ift. infrastruktur og havneaktiviteter på vandsiden.

Derudover fordrer placeringen ved havnen en stillingtagen til fremtiden for jernbanesporet – både ift. at komme på tværs af vejen og ift. udvikling af arealet, hvor tracéet ligger i dag, men også mulighederne for at lave en ny stiforbindelse gennem byen langs jernbanetracéet. I den forbindelse bør også indgå en overvejelse om, hvorvidt jernbanetracéet kan bringes i spil som (en del af) en forbedret vejforbindelse til havnen.

Det kan anbefales at arbejde med en løsning baseret på en enkel, trafiksikker krydsningsmulighed, som respekterer den eksisterende havnetrafik, men som tydeligt prioriterer adgangen for fodgængere på tværs af Auktionsvej i forlængelsen af Havneagade.

Den konkrete løsning omkring adgangsforhold og forbindelserne til byen, herunder parkering og museets umiddelbare omgivelser, vil oplagt kunne indgå i en konkurrence for byggeriet – dog vil forudsætningerne skulle afklares, inden man går i gang.

Kan disse forhold håndteres, er placeringen på havnen proces- og tidsmæssigt langt den mest enkle af de to undersøgte muligheder.

I KULTURKVARTERET

Afhængigt af valg af udviklingsscenarie (dvs. projektets skala), kræver en placering i Kulturkvarteret erhvervelse af en eller flere ejendomme.

Der skal etableres et nyt plangrundlag for området. Det vil i scenarie b forudsætte, at der sker en helhedsplanlægning for området nord for Chr. X's vej og for relationen til Kappelborg og ned til Havnegade. Det betyder, at der udestår en længere proces med et bredt/ukendt udfaldsrum, hvor mange interessenter vil være involveret. En helhedsplan vil kræve en involvering af byen, og en ny lokalplan vil komme i offentlig høring. Procesmæssigt vil man med denne placering være et par år ude i fremtiden, før forudsætningerne for at kunne igangsætte et konkret projekt er på plads.

Med en placering nord for Chr. X's Vej er der et stort potentiale for at skubbe positivt til byens udvikling. Her handler det om udvidelsen af Skagens Identitet, hvorimod placeringen på havnen i højere grad lægger op til, at museet indskrives sig ind i en eksisterende Skagenidentitet. Får man etableret grundlaget, har museet mulighed for at skabe et stort spillerum for udvikling, også arealmæssigt, og det har muligheden for at sætte markant præg på et stort område i det centrale Skagen.

I lighed med en placering på havnen vil en placering i Kulturkvarteret også indebære en stillingtagen til, hvordan man får skabt en god forbindelse mellem museet og den øvrige bymidte. Der skal træffes beslutning om, hvordan man kommer på tværs af Chr. X's vej, hvor der fortsat skal være mulighed for gennemgående trafik. Også her anbefales det at arbejde med en løsning, som respekterer den eksisterende, gennemgående trafik, men som tydeligt prioriterer adgangen for fodgængere på tværs af Chr. X's Vej i forlængelsen af Havnegade.

Denne placering fordrer også nogle offentlige følgeinvesteringer i udviklingen af Skolemarken og i fodgængerinfrastruktur. Det betyder en større involvering for kommunen både procesmæssigt og økonomisk, hvis det er denne placering, der vælges.

Sammenlignet med den foreslåede placering på havnen, er en placering af museet i Kulturkvarteret procesmæssigt noget mere kompleks og risikofyldt, og udviklingen vil givetvis tage længere tid.

POTENTIALE- OG LOKALISERINGSANALYSE FOR **NYT ASTRUP FEARNLEY MUSEUM I SKAGEN**

